

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/142/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3115212448
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Kubínyi
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3115212448.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Ivana Kubínyiho, sudkyne Mgr. Zuzany Holúbkovej a sudkyne JUDr. Gabriely Janákovéj v spore žalobcu K.-Y. CZ s.r.o., so sídlom v O. republike, E. XXX/XX, F., XXX XX N. nad Z., IČ: XXXXXXXX, zastúpený zástupcom: C. kancelária E.. C. & J. s.r.o., so sídlom V. - S., ul. J. XXX/XXXB, proti žalovanej: R. republika, v F., o náhradu škody, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 13. februára 2018, č.k. 17C/223/2015-138, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobca proti žalovanému domáhal zaplatenia náhrady škody vo výške 74.277.898 eur. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 3 ods. 1, 2, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, 2, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 4, § 25 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ďalej ustanoveniami § 524 ods. 1, 2, § 525 ods. 1 OZ, § 41 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze, § 12 ods. 1, 3 zákona č. 8/2005 Z.z. o správcoch.

2. K otázke namietaného neplatného postúpenia pohľadávky na žalobcu, súd prvej inštancie prijal záver, že išlo o platné postúpenie pohľadávky v zmysle § 524 ods.1 Občianskeho zákonníka v spojení s § 525 ods.1 Občianskeho zákonníka, a je otázkou výsledku tohto sporu, či postúpená pohľadávka existuje (čo i len čiastočne). Postúpenie nebolo podľa súdu prvej inštancie neplatné ani pre rozpor s dobrými mravmi, z dôvodu odplaty vo výške 1 eura za postúpenú pohľadávku v sume 8.162.716,59 eur (resp. 66.115.182,90 eur). V súvislosti s postúpením uplatnenej pohľadávky však bolo pre rozhodnutie o žalobe podstatnejšie to, že žalobca súdu predložil iba Zmluvu o postúpení pohľadávky 8.162.716,59 eur uzatvorenú s úpadcom ako postupcom (č.l. 8 spisu). Z vykonaného dokazovania teda nemal súd za preukázanú aktívnu legitimáciu žalobcu vo vzťahu k uplatnenej náhrade škody vo výške 66.115.182,90 eur, ktorá predstavuje škodu spôsobenú znehodnotením akcií úpadcu patriacich inému postupcovi (.). V tejto časti bola podľa súdu prvej inštancie žaloba žalobcu nedôvodná, pre nepreukázanie aktívnej vecnej legitimácie žalobcu.

3. Súd prvej inštancie sa tak zaoberal dôvodnosťou žaloby o náhradu škody v sume 8.162.716,59 eur, pri ktorej pohľadávke mal jej postúpenie na žalobcu riadne preukázané. Uviedol, že ak v prejednávanej spore mala vzniknúť škoda v súvislosti s vyhlásením konkurzu, ide celkom jednoznačne o prípadnú škodu za nezákonné rozhodnutie a nie o nesprávny úradný postup, ako uplatnený nárok odôvodnil žalobca. Ide o dva rôzne nároky, ktoré majú samostatné zákonné podmienky pre ich úspešné

uplatnenie. Pre uplatnenie si práva na náhradu škody zo zodpovednosti štátu za nezákonné rozhodnutie je nevyhnutné, aby takéto právoplatné rozhodnutie bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom (§ 6 ods. zák.č. 514/2003 Z.z.). V danom prípade tomu tak však nie je. Konkurzný súd vyhlásil konkurz a toto jeho rozhodnutie bolo potvrdené odvolacím konkurzným súdom, čím nadobudlo právoplatnosť. V inom type konania nebolo toto rozhodnutie zrušené, a súd takýto stav v tomto spore musí rešpektovať.

4. Čo sa týka vzniku prípadnej škody v súvislosti s výkonom správcovskej činnosti správkyňou, táto zodpovedá za škodu podľa § 12 ods.1 zákona č. 8/2005 Z.z. o správcoch a podľa výslovného zákonného znenia, štát nezodpovedá za škodu spôsobenú správkyňou. Aj preto nie je podľa súdu prvej inštancie možné vyvodzovať zodpovednosť štátu zo "zanedbanej" tzv. dohľadovej funkcie konkurzného súdu podľa § 41 ZoKR v prípadoch, ak je možné vyvodzovať priamu zodpovednosť správcu za neplnenie si jeho zákonných povinností v súvislosti s výkonom správcovskej činnosti. Postup konkurzného súdu bol preto pre dôvodnosť podanej žaloby irelevantný. Nad rámec nevyhnutných zistení pre rozhodnutie o žalobe však súd prvej inštancie v tejto súvislosti zistil, že konkurzný súd sa zaoberal návrhom na preskúmanie postupu správkyne v konkurze a o výsledku informoval právneho zástupcu úpadcu (č.l. 1370 konkurzného spisu). Nemožno teda konštatovať, že konkurzný súd nevykonával dohľad nad činnosťou správkyne.

5. Vo vzťahu k argumentácii žalobcu, že k nesprávnemu úradnému postupu došlo aj v rámci daňových konaní vedených správcom dane, v ktorých boli vydané prvotné platobné výmery na úpadcu, ďalej v rámci postupu správcu dane pri prihlasovaní pohľadávok na základe týchto platobných výmerov v konkurznom konaní vedenom na majetok tohto úpadcu a nakoniec v rámci celkového postupu správcu dane v tomto konkurznom konaní súd prvej inštancie uviedol, že ak malo dôjsť ku škode z dôvodu nezákonných rozhodnutí správcu dane (vydaním prvotných platobných výmerov, ktoré boli zrušené), tak sa mal žalobca, resp. poškodený domáhať zodpovednosti za škodu pre nezákonné rozhodnutie správcu dane. Čo sa týka prihlasovania pohľadávok správcom dane do konkurzu, resp. uplatňovania iných práv veriteľa v konkurznom konaní, to nie je úradným postupom správcu dane, ale je zákonným oprávnením veriteľa voči dlžníkovi, úpadcovi. Úradný postup správcu dane trval do vydania platobných výmerov a podľa súdu prvej inštancie následné uplatnenie práva veriteľa podľa ZoKR už za úradný postup správcu dane nemožno považovať. Pretože žaloba nebola nedôvodná čo do základu, súd prvej inštancie sa z dôvodu nadbytočnosti nezaoberal argumentáciou žalovanej a žalobcu vo vzťahu k výške škody.

6. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods.1 Civilného sporového poriadku.

7. Proti rozhodnutiu podal včas odvolanie žalobca, ktorý žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie. Uviedol, že považuje rozsudok súdu prvej inštancie za nesprávny a založený na nesprávnom právnom posúdení veci, v dôsledku čoho súd prvej inštancie nevykonal ďalšie dokazovanie týkajúce sa predovšetkým výšky uplatneného nároku. Podľa žalobcu nie je pre dôvodnosť podanej žaloby rozhodujúce ako bola požadovaná škoda špecifikovaná v žalobe, v prednesoch, či ešte v zmluve o postúpení pohľadávky, teda či bola označená ako škoda spôsobená nesprávnym úradným postupom alebo škoda spôsobená nezákonným rozhodnutím. Podstatné je to, či došlo ku skutočnosti zakladajúcej nárok na náhradu škody a či škoda ako taká vznikla a bola spôsobená činnosťou orgánu verejnej moci a či takéto skutočnosť mala pôvod v činnosti takéhoto orgánu. Súd zamietol žalobu na tom závere, že žalobca dôvodnosť založil v podstatnej časti argumentácie na tom, že škoda bola založená nesprávnym úradným postupom súdu v konkurznom konaní, hlavne pri výkone dohľadu nad činnosťou správcu, avšak podľa súdu prvej inštancie ide o škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, a to rozhodnutím konkurzného súdu o vyhlásení konkurzu, ktoré bolo odvolacím súdom potvrdené a následne nedošlo k jeho zrušeniu. Podľa žalobcu súd prvej inštancie nevenoval dostatočnú pozornosť rozhodujúcej skutočnosti, ktorou bol zjavne nesprávny úradný postup tak správcu dane ako aj správcu úpadcu a hlavne samotného konkurzného súdu, ktorý na hrubé pochybenia správcu úpadcu žiadnym spôsobom nereagoval. Súd prvej inštancie vo vzťahu k namietanému nesprávnemu úradnému postupu len celkom všeobecne a bez akéhokoľvek bližšieho skutkového právneho rozboru uviedol, že v postupe konkurzného súdu nezistil žiadne pochybenia, keď tento reagoval na všetky podnety úpadcu, ale i žalobcu ako veriteľa a týmito sa zaoberal a rozhodol o nich. Podstatné je to, že pri takomto nesprávnom postupe súd nevyhodnotil zásadnú skutočnosť, a to že správca úpadcu napriek tomu, že ešte pred uplynutím lehoty na popretie pohľadávok dostal od úpadcu podnet na popretie pohľadávok správcu dane prihlásených na základe platobných výmerov, ktoré boli nadriadeným

daňovým orgánom zrušené a dostal od úpadcu aj rozhodnutia o zrušení týchto platobných výmerov. V zákonnej lehote pohľadávku správcu dane prihlásenej na základe týchto zrušených platobných výmerov nepoprel. Týmto postupom správca úpadcu nielen hrubo porušil svoju zákonnú povinnosť poprieť sporné pohľadávky, ale nepochybne zavinil, že došlo k právoplatnému vyhláseniu konkurzu na úpadcu, hoci neboli splnené zákonné podmienky. Ak by bol správca úpadcu splnil svoju zákonnú povinnosť poprieť ako sporné pohľadávku správcu dane a urobil tak v rámci zákonnej lehoty, bol by odvolací súd mohol toto uznesenie zrušiť a ku právoplatnému vyhláseniu konkurzu by vôbec nebolo došlo. Úpadca na tieto skutočnosti podrobne poukázal a podložil príslušnými rozhodnutiami o zrušení platobných výmerov, na ktoré vôbec nereagoval a takto zjavne protiprávne konajúceho správcu ponechal vo funkcii a vytvoril tak možnosť na pokračovanie jeho protiprávneho konania. Takýto postup konkurzného súdu potom nemožno hodnotiť inak ako celkovo nesprávny a taký, ktorý viedol ku vzniku škody. Poukaz súdu prvej inštancie na to, že v postupe konkurzného súdu nezistil nedostatky, keď tento súd reagoval na všetky podnety úpadcu i veriteľov nemá žiaden význam, keď pre posúdenie správnosti postupu konkurzného súdu nie je rozhodujúce, že tento súd formálne na takéto podnety reagoval a robil o nich rozhodnutie, ale podstatné je, či takýto postup bol aj vecne správny a či zodpovedal skutočnostiam obsiahnutých v podnetoch úpadcu a veriteľov. Konkurzný súd neodvolal správcu z funkcie a preto postupoval pri výkone dohľadu nad činnosťou správcu úpadcu zjavne nesprávne. Protiprávne konanie správcu úpadcu bolo konkurznému súdu opakovaním signalizované a tento v rámci svojej dohľadovej činnosti nad zákonnosťou postupu vôbec nereagoval takým spôsobom, ktorý mohol takémuto nezákonnému postupu zabrániť. Nesprávne je aj konštatovanie súdu o tom, že vo vzťahu k správcovi dane Daňovému úradu Dubnica nad Váhom by mohlo ísť len o škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Napokon je podľa žalobcu celkom nesprávne konštatovanie súdu prvej inštancie vo vzťahu k správcovi dane o tom, že tento v konkurznom konaní vystupoval ako veriteľ a nie ako orgán verejnej moci. Správca dane ako veriteľ prihlásil do konkurzu pohľadávku založenú rozhodnutiami, ktoré nepochybne vydal ako orgán verejnej moci a tieto rozhodnutia boli jeho nadriadeným orgánom zrušené. Pri vydávaní takýchto rozhodnutí ide o výkon činnosti orgánu verejnej moci a taký postup, ktorý je potrebné aplikovať ustanovením zákona č. 514/2003 Z.z.. Je preto zrejmé, že súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na nesprávnom právnom závere v dôsledku čoho potom sa vôbec nezaoberal ďalšími pre posúdenie uplatneného nároku žalobcu, čo do základu podstatnými skutočnosťami a preto považoval jeho rozhodnutie za predčasné.

8. K podanému odvolaniu sa písomne vyjadril žalovaný, ktorý žiadal rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť.

9. Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 379 a § 380 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP, pričom v návaznosti na § 387 ods. 2 CSP sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s vecne správnym a vyčerpávacím odôvodnením súdu prvej inštancie, na ktorý v celom rozsahu poukazuje. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie zároveň odvolací súd dodáva nasledovné:

10. Nesprávny je názor žalobcu, že pre dôvodnosť podanej žaloby nie je rozhodujúce ako bola požadovaná škoda špecifikovaná v žalobe, v prednesoch, či ešte v zmluve o postúpení pohľadávky. Zmluvou o postúpení pohľadávky sa totiž prevádza pohľadávka, ako predmet právnych vzťahov. Pre určitosť zmluvy o postúpení pohľadávky je preto nevyhnutné, aby postupovaná pohľadávka bola špecifikovaná určito a nezameniteľne. Je pravdou, že táto špecifikácia nemusí spočívať v uvedení právneho dôvodu pohľadávky, ak je pohľadávka dostatočne špecifikovaná inak. Pokiaľ však právny dôvod postupovanej pohľadávky v zmluve o postúpení uvedený je, je to významný údaj z hľadiska špecifikácie predmetu zmluvy a nemožno ho považovať za nezáväzný, ako v prípade právneho posúdenia uvedeného v žalobe. Pokiaľ teda žalobca uplatňuje žalobou práva, ktoré mal nadobudnúť zmluvou o postúpení pohľadávky, je aktívne legitimovaný len v rozsahu tých práv, ktoré vyplývajú zo zmluvy o postúpení pohľadávky, a to čo do dôvodu i výšky. Z uvedeného vyplýva, že pre dôvodnosť žaloby je jednoznačne rozhodujúce ako bola požadovaná škoda špecifikovaná v žalobe a v zmluve o postúpení pohľadávky. Pokiaľ je v zmluve o postúpení pohľadávky jednoznačne vyčíslená jej výška, nie je nadobúdateľ pohľadávky aktívne vecne legitimovaný na podanie žaloby o zaplatenie vyššej sumy. Pokiaľ je zmluvou o postúpení pohľadávky táto špecifikovaná ako pohľadávka z náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom pri vyhlásení konkurzu a samotným vyhlásením konkurzu, nie je nadobúdateľ pohľadávky aktívne vecne legitimovaný na podanie žaloby založenej na iných

rozhodujúcich skutočnostiach, v tomto prípade napríklad na tvrdení nezákonných rozhodnutí správcu dane.

11. Čo sa týka záveru súdu prvej inštancie, že za škodu vzniknutú účastníkom konkurzného konania alebo tretím osobám v dôsledku porušenia povinnosti uloženej správcovi konkurznej podstaty zákonom alebo súdom v súvislosti s výkonom funkcie správcu zodpovedá správca konkurznej podstaty, tento záver úplne jednoznačne vyplýva z s ust. § 12 ods. 1 a 3 z.č. 8/2005 Z.z. o správcoch. Štát nezodpovedá za škodu spôsobenú porušením povinnosti správcu konkurznej podstaty v konkurznom konaní. Súd prvej inštancie sa však zaoberal aj prípadným pochybením v postupe konkurzného súdu, pričom prijal správny záver, že pre zodpovednosť za škodu založenú na nezákonnom rozhodnutí o vyhlásení konkurzu je podmienkou zrušenie takéhoto rozhodnutia (§ 6 ods. 1 a 2 z.č. 514/2003 Z.z.). Správny bol tiež záver, že táto podmienka splnená nebola, keďže dotknuté rozhodnutie konkurzného súdu je právoplatné a nebolo zrušené.

12. Napokon súd prvej inštancie nepochybil, ani keď nevykonal dôkazy na preukázanie výšky škody, a to vzhľadom na správnosť záveru súdu prvej inštancie o neexistencii samotného základu nároku na náhradu škody.

13. Keďže odvolanie žalobcu nebolo dôvodné, odvolací súd napadnuté rozhodnutie potvrdil ako vecne správne.

14. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP, keď v odvolacom konaní úspešnému žalovanému bol priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

15. Rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať dovolanie za podmienok stanovených v ust. § 419 až § 425 CSP. Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.